

SPESIALE VERSLAG

PERS 158

SUID-AFRIKA EN DIE INTERNASIONALE
 BIOLOGIESE PROGRAM (MENSLIKE AANPASBAARHEID):
 DIE SAMESTELLING VAN DIE PEDI-ONDERSOEKGROEPE
 1970 - 1971

NASIONALE INSTITUUT VIR PERSONEELNAVORSING
 WETENSKAPLIKE EN NYWERHEIDNAVORSINGSRAAD

WNNR Spesiale Verslag. No. PERS 158 159.922.2 (680-963)
 Johannesburg. Suid-Afrika. November 1971.

001.3072068 CSIR NIPR PERS 158

NASIONALE INSTITUUT VIR PERSONEELNAVORSING
WETENSKAPLIKE EN NYWERHEIDNAVORSINGSRAAD

SUID-AFRIKA EN DIE INTERNASIONALE BIOLOGIESE PROGRAM
(MENSLIKE AANPASBAARHEID):
DIE SAMESTELLING VAN DIE PEDI-ONDERSOEKGROEPE 1970-1971

D.S. GOOSEN
Wetenskaplike Koördineerder:
IBP(MA)-Werkgroep

Johannesburg, Suid-Afrika.
November 1971.

* P B 9 6 4 4 7 *

INHOUDSOPGAWE

Bladsy

'N WOORD VOORAF	i
LYS VAN TABELLE	iii
LYS VAN FIGURE	iv
LYS VAN AANHANGSELS	v
1. INLEIDING	1
2. DEMOGRAFIESE OPNAMES IN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA ONDER DIE VENDA EN DIE PEDI TEN BEHOEWE VAN DIE IBP(MA)-WERKGROEP	13
3. DIE PEDI-OPNAME	13
3.1 Die Nasionale Voedingsnavorsingsinstituut (NVNI) van die WNNR	13
3.2 Die Nasionale Instituut vir Personeelnavorsing (NIPN) van die WNNR	15
3.3 Die Suid-Afrikaanse Instituut vir Mediese Navorsing (SAIMN)	16
3.4 Die Laboratorium vir Lewenswetenskappe van die Kamer van Mynwese	16
3.5 Die Departement van Anatomie van die Universiteit van die Witwatersrand	17
3.6 Die Algemene Hospitaal, Johannesburg	17
3.7 Die vereistes waaraan die ondersoekgroepe moes voldoen	17
4. DIE PEDI-ONDERSOEKGROEPE	19
4.1 Die landelike ondersoekgroep	19
4.1.1 Inleiding	19
4.1.2 Die samestelling van die ondersoekgroep	19
4.2 Die stedelike ondersoekgroep	27
4.2.1 Inleiding	27
4.2.2 Die samestelling van die ondersoekgroep	34
5. SLOTOPMERKINGS	37

'N WOORD VOORAF

'n Vraag wat ontstaan wanneer 'n mens na die titel van hierdie verslag kyk is onteenseglik: Wat is die Internasionale Biologiese Program (IBP)? Die beste antwoord wat hierop gegee kan word is saamgevat in die inligtingstuk wat as Aanhangsel 1 hierby gaan. Ons haal aan:

"The International Biological Programme is a world-wide plan of research concerned with 'the biological basis of productivity and human welfare' "

Die vraag na die noodsaaklikheid sowel as na die doelstellings van die IBP word ook beantwoord, naamlik:

"The rapidly increasing human population and the wide extent of malnutrition call for greatly increased food production coupled with rational management of natural resources. This can be achieved only on the basis of scientific knowledge, which, in many fields of biology and in many parts of the world, is at present wholly inadequate. At the same time human activities are creating rapid and comprehensive changes in the environment. Thus, in terms of human welfare, the reason for the IBP lies in its promotion of basic knowledge relevant to the needs of man."

"IBP's aim is to fill in the gaps in knowledge by means of a co-ordinated, comprehensive approach including sufficient standardization of methods to assure comparable results. It is concentrated on problems the solution of which will benefit from international collaboration. In order to provide an operating framework for its research, the IBP is divided into seven sections, known by their initials."

Een van die onder-afdelings van die IBP naamlik die afdeling wat menslike aanpasbaarheid moes bestudeer, bekend as die IBP(MA), moes onder meer sekere velde dek. Hierdie velde het die volgende ingesluit:

"genetics, growth and physique, tolerance to heat, cold and high altitudes, working capacity and population dynamics."

Die Suid-Afrikaanse IBP(MA)-Werkgroep het sy studieveld afgebaken en besluit om inheemse Bantoe-volkere te bestudeer. Aangesien dit 'n bekende feit is dat die meeste Bantoe-volkere in 'n oorgangsfase vanaf 'n landelike na 'n stedelike lewenswyse verkeer, is onder meer besluit om eerstens 'n loodsondersoek ("Pilot survey") uit te voer op een etniese groep. Die Werkgroep het ook verder besluit dat 'n landelike groep met 'n stedelike groep vergelyk moes word. Só 'n vergelykende studie sou ook verder op 'n multi-dissiplinêre grondslag uitgevoer word, dit wil sê, dieselfde proefpersoon sou deur 'n hele aantal navorsers, wat elkeen 'n spesifieke dissipline verteenwoordig ondersoek word. Hierdie benadering sou onderlinge vergelyking van verkreeë resultate moontlik maak. Die deelnemers aan die voorgestelde multi-dissiplinêre navorsingsprogram sou 'n geneesheer, 'n dieëtkundige, 'n sosio-ekoonom, 'n sielkundige, 'n fisioloog, 'n biochemikus, 'n genetikus sowel as enige ander noodsaaklike deelnemers waaronder byvoorbeeld statistici, koördineerders, tegniese assistente, en derglike meer, insluit.

Aanvanklik is besluit om die studie tot mans te beperk in die ouderdomsgroep 16-60+ jaar wat liggaamlik geskik is om die fiksheidstoetse af te lê. Proefpersone moes ook verkieslik nie langer as agt jaar formele skoolonderrig ontvang het nie aangesien die battery sielkundige toetse só ontwerp is dat op hierdie groep gekonsentreer moes word. Uit 'n dieëtkundige oogpunt moes 'n persoon minstens vir 'n periode van drie maande aaneenlopend in die ondersoekgebied woonagtig gewees het. Dit was ook wenslik dat die proefpersone oor 'n beroepsgeskiedenis moes beskik indien moontlik. Die landelike en die stedelike ondersoekgroepe moes dieselfde etniese groep verteenwoordig sodat die twee groepe met mekaar vergelyk kon word.

Die loodsondersoek is op die Venda uitgevoer en die opvolgstudie op die Pedi. In hierdie verslag word veral op die Pedi-opname gekonsentreer en waar nodig word na die Venda-opname verwys. Die samestelling van die Pedi-onderoekgroepe word breedvoerig toegelig.

Pas na afloop van die Venda-opname het die Koördineerder 'n ander pos aanvaar en is skrywer as sy opvolger aangewys. Dit het beteken dat die demografiese opname in Sekoekoenieland opgevolg moes word sodat die beplanning en uitvoering van die Pedi-opname op eersterangse kennis gebaseer kon word.

LYS VAN TABELLE

1. TABEL 1: VERSPREIDING VAN PROEFPERSONE VOLGENS
KAPTEINSVERWANTSKAP

2. TABEL 2: VERSPREIDING VAN PROEFPERSONE VOLGENS
HULLE KAPTEIN SE STAMVERWANTSKAP.

LYS VAN FIGURE

1. LANDELIKE ONDERSOEKGROEP - OUDERDOMSVERSPREIDING
2. STEDELIKE ONDERSOEKGROEP - OUDERDOMSVERSPREIDING

LYS VAN AANHANGSELS

1. WHAT IS THE IBP?
2. KAART VAN DIE GELUKSLOKASIE.

1. INLEIDING

Ten aanvang is dit wenslik om Weiner, die sameroeper van die IBP(MA)-KOMITEE (Londen), aan te haal met betrekking tot die oogmerk van die IBP.

"The IBP as a whole is concerned essentially with the functional relationship of living things to their environments, in the sea, in fresh water and on the land; it is conceived as a world-wide ecological study of communities of plants and animals: those still existing in relatively natural habitats and those in more disturbed or artificial conditions." (1, p.1).

Die sameroeper van die Suid-Afrikaanse IBP(MA)-Werkgroep sê onder meer:

"The H.A. programme sets out to describe in scientifically valid terms and within specified parameters what the peoples of the Earth are like today, in what respects they vary and why they vary. It is a fact that many human communities have not yet been fully described while those ethnic groups who have are being increasingly affected by the vast changes resulting from the population explosion, industrialization, urbanization and advances in technology, particularly in communications. Many anthropologists believe that within the foreseeable future many of the unique features of groups who are at present differentiated will be lost as a result of these social and environmental changes." (2, p.433).

Die veranderinge wat plaasvind wanneer 'n individu, wat in 'n streng landelike atmosfeer opgroei en dan na 'n stedelike gebied gaan, het die kern gevorm van die Suid-Afrikaanse navorsingsprogram. In die Republiek van Suid-Afrika is dit hoofsaaklik die Bantoe-bevolkings wat nog kenmerkende landelike eienskappe openbaar. Daar is sekere etniese groepe in Suid-Afrika wat minder aan verwestersing en/of verstedeliking blootgestel was as andere. Binne 'n bepaalde etniese groep tref 'n mens ook soms merkbare verskille met betrekking tot verstedeliking aan. Dit is veral die vrou en die kind in die landelike gebied wat min kontak met die Witman en sy kultuur maak. Die man daarenteen is by uitnemendheid die persoon wat heel dikwels in die groot stad gaan werk en gevolglik aan die groot stad en sy invloed blootgestel word.

Dit was veral om daardie rede dat die man uitgesonder is deur die Suid-Afrikaanse navorsingspan. Die IBP(MA)-Werkgroep het besluit dat die keuse op Bantoemans moet val omdat hierdie groep stedelike sowel as landelike proefpersone oplewer in die geval van die meeste etniese groepe in die Republiek van Suid-Afrika. Mans staan ook in diens van die bedryf in die stede en sommige van die navorsingspanne kan alleenlik mans ondersoek byvoorbeeld die meting van liggaamlike fiksheid en suurstofinname. Die prosedures, tegnieke apparaat, en dies meer is alleenlik vir gebruik op manlike proefpersone ontwikkel en gestandaardiseer.

Dit was dus nodig om 'n studie van die verskillende bevolkingsgroepe in die Republiek van Suid-Afrika te maak ten einde geskikte etniese groepe vir bestudering te kon identifiseer. Demografiese opnames moes gemaak word sodat die navorsers kon besluit watter etniese groepe bestudeer sou word.

2. DEMOGRAFIESE OPNAMES IN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
ONDER DIE VENDA EN DIE PEDI TEN BEHOEWE VAN DIE
IBP(MA)-WERKGROEP

Nadat die Suid-Afrikaanse IBP(MA)-Werkgroep saamgestel is, is 'n plan van aksie uitgewerk. Die Werkgroep het reeds tydens die beplanningsfase besluit dat die Suid-Afrikaanse bydrae gebaseer moes word op 'n multi-dissiplinêre ondersoek. Die uitgangspunt was dat 'n aantal dissiplines gelyktydig die een en dieselfde proefpersoon moes ondersoek/ondervra sodat navorsers hulle bevindinge onderling kon vergelyk en verder moes daar 'n landelike en 'n stedelike groep proefpersone van dieselfde etniese groep bestudeer word. Die oogmerk was om op suiwer wetenskaplike grondslag vas te stel of daar verskille bestaan tussen 'n landelike groep en 'n stedelike groep proefpersone wat uit huis uit, uit dieselfde agtergrond, in hierdie geval, etniese herkoms en geografiese gebied afkomstig was.

Die Werkgroep moes dus 'n geskikte etniese groep uitsoek vir die doeleindes van die ondersoek sodat die program in werking gestel kon word.

Laubscher en Potgieter het in opdrag van die Werkgroep opgetree en hulle eerste taak was om 'n studie te maak van die moontlike ondersoekgebiede. Hulle sê onder meer:

"In the process of selecting a suitable population for study, the following natural restrictions had to be taken into account:

- (a) The area selected for study should be fairly close to the headquarters of research workers to reduce time spent on the project, and expenses.

The population selected should be one which will give as few problems as possible from a sampling point of view. At this stage we are only considering points such as physical accessibility of the terrain where the population under consideration lives. If the terrain is inaccessible, for example by means of a Landrover, a sample may not be obtained, still less a random sample!

- (b) The field work should preferably be carried out at a local hospital. This will facilitate laboratory preparation of blood samples and also the provision of accommodation for the field workers.
- (c) The population chosen must have a sufficient number of men in the age group 20-50 years normally present in the rural area and available for study.
- (d) The aim of the project is to study a population at different but comparable levels of the transition from rural to urban, industrialized life.

If the selected population were to consist mostly of rural people (no urbanized members of that community) or vice versa, a comparative study would not be possible in the present context and the purpose of the investigation would be defeated. Hence it would be useful to know the distribution of an index of "degree of urbanization" and if a population could be selected where this index has a fairly uniform distribution, this would be to the advantage of our present study."

Dit is dus redelik duidelik waarom die keuse op die Venda en die Pedi geval het. Die ondersoekers het hierop demografiese opnames in die twee gebiede, waar hierdie etniese groepe gevestig is, gaan onderneem. Tereg merk die ondersoekers op waarom demografiese opnames noodsaaklik is: uit die beskikbare amptelike gegewens kan 'n mens deels 'n idee vorm van die bevolking in die beoogde ondersoekgebiede. Wat egter ontbreek is inligting met betrekking tot kwantitatiewe data ten opsigte van die bevolkingsamestelling, ouderdomsverspreiding, arbeidsmigrasie, en dies meer (3, p. 4).

Alreeds tydens die verkenningsfase het die ondersoekers tot die slotsom geraak dat dit onmoontlik sou wees om 'n verteenwoordigende steekproef Venda of Pedit saam te stel.

"These areas are so vast, and some regions so inaccessible that there can be no question of a random and representative sample from either population as a whole. Accordingly we decided to

study only a part of the originally envisaged population and to draw conclusions for that part of the population only. Even if these conclusions do not hold in detail for the population as a whole, it may perhaps be hoped that they will not be too irrelevant.

The part of the population upon which we decided to focus attention was obtained using a natural system of stratification which exists in all the South African Bantu ethnic groups. Each ethnic group has a number of sub-groups, each with its own chief. In their original rural state the people pay allegiance to their own chief who is considered a superior human being, regarded with awe and admiration by all his subjects. The chiefs, among themselves, select a paramount chief who is responsible for the welfare of his tribe as a whole. The individual chiefs are geographically separated from each other and this enabled us to select for study in this survey the subjects of one chief from each of Vendaland and Sekhukhuniland respectively. In the case of Vendaland we decided on the area of chief Lwamondo and in the case of Sekhukhuniland on the area of chief Matlala. The areas of both these chiefs comply with the conditions we have set out above. Moreover both chiefs are well-informed and consider such a study to be in the best interests of their people. This attitude is of vital importance, because notwithstanding all the planning that may have gone into a project, without full co-operation of the chief the entire scheme might as well be discontinued.

The main purpose of the present study was to obtain demographic data for the two abovementioned areas to which we shall in future refer as Lwamondo and Matlala, being the selected subgroups of the Venda and Pedi." (3, pp. 4 en 5).

Aangesien die onderhawige verslag in hoofsaak gaan om die Pedi-opname, word verder nou hoofsaaklik op daardie etniese groep gekonsentreer.

In Sekoekoenieland is Kaptein Matlala deur Laubscher en Potgieter uitgesonder veral omdat hy in hoofsaak aan die vereistes wat die ondersoekers gestel het, voldoen het.

Die ondersoekers sê onder meer:

"We were mainly interested in family composition, age distribution and the migration pattern of labourers." (3, p. 5).

Ofskoon die ondersoekers die klem op mans moes laat val, het hulle nogtans tydens die opname ook gegewens oor vroue aangeteken (3, p. 5). Hulle sê ook in die verslag dat hulle hierdie maatreël getref het omdat hulle voorsiening wou maak vir 'n moontlike veranderde strategie indien daar byvoorbeeld nie genoeg mans sou wees nie (3, p. 5).

Die veldwerk in die gebied is deur Bantoe-studente onderneem, onder toesig van die ondersoekers. Alle veldwerk moes oor een enkele naweek (30.9.67 en 1.10.67) afgehandel word (3, p. 7).

Volgens Laubscher en Potgieter is die voorkoms van sinkdakke in die Matlala-gebied 'n sekere teken van ver-westersing (3, p. 8).

Hierdie demografiese opname het ook 'n sogenaamde akkulturasievraelys ingesluit:

"Since the eventual aim of the study is to compare people at different levels of industrialization, a further objective which it was felt could be realized at the time of the demographic survey, was the completion of a so-called acculturation questionnaire" (3, p. 6).

Die wyse waarop die statte uitgelê is bemoeilik ook die neem van 'n steekproef. Huise beskik nie oor nommers nie en boonop is daar ook nie uitgelegde strate nie.

Ten opsigte van die neem van 'n steekproef kom Laubscher en Potgieter tot die slotsom:

"After considerable thought had been given to the problem of obtaining representative random samples from the populations under consideration, we arrived at the conclusion that unless much time and energy were to be spent on obtaining a representative random sample, such a sample could be regarded as a myth in the present situation. We then decided to get a sample which was as

random and as representative as could be realized under the circumstances." (3, p. 8).

Die ondersoekers Laubscher en Potgieter het ten opsigte van die Pedi-opname hulle op Kaptein Matlala in die Nebo-gebied in die Groblersdalse distrik toegespits.

Nadat die Venda-opname voltooi is en 'n reeks verslae verskyn het, is besluit om voort te gaan met 'n opname onder die Pedi.

Aangesien die nuwe Koördineerder: IBP(MA)-Werkgroep homself op hoogte van sake moes bring met betrekking tot die beoogde Pedi-opname, is die werk van Laubscher en Potgieter as uitgangspunt gebruik.

Na deeglike vooraf-bespreking met kenners van die Pedi, word besluit dat Kaptein Matlala sowel as Kaptein Sekwati Mampuru by 'n voorgestelde landelike opname ingesluit behoort te word.

'n Statistikus van die NIPN, die Koördineerder en 'n Sotho-sprekende Bantoe-personeelid van die NIPN het die ondersoekgebied vanaf 17 - 19 Junie 1969 besoek.

Na 'n besoek aan Kaptein Matlala waartydens vasgestel is dat hy 'n redelike raming kan gee van die aantal mans op elkeen van sy plase waarop daar statte is, is hy versoek om alle mans wat op die plaas Vaalbank woon byeen te roep. Hierdie plaas huisves die tweede grootste groep mense naas die plaas waarop die Kaptein self woonagtig is.

Die mans is versoek om op die 19de om 8.00 vm. by die hoofman se hut te vergader. 'n Jonger broer van die Kaptein wat ook 'n stamsekretaris is, sou ons vergesel. Op die oggend van die 19de is die span van vier na Vaalbank. By die aangewese plek was niemand teenwoordig toe die span opgedaag het nie. Die geselskap is meegedeel dat die meeste mans tans aan 'n damprojek elders op die plaas besig is. Die stamsekretaris en die Bantoe-personeelid het daarop na die Bantoe-mans gaan soek en so ongeveer 10.30 - 11.00 vm. die mans byeen gebring.

Die rede waarom hulle bymekaar geroep is, is aan hulle verduidelik en hulle het deur middel van die tolke te kenne gegee dat hulle graag sou wou saamwerk. Elke individu is daarop afsonderlik gevra hoe oud hy is, of hy skool bygewoon het en

indien wel watter standerd hy geslaag het, of hy in die stad gewerk het en hoe lank hy reeds in Sekoekoenieland woonagtig is. Uit die beskikbare resultate blyk dit toe dat die oorgrote meerderheid van die mans buite die gestelde grense val en gevolglik nie vir die doeleindes van die ondersoek kwalifiseer nie.

Die slotsom waartoe die statistikus geraak het na afloop van hierdie byeenkoms is:

"From the information provided by Chief Matlala's brother and the assembly of the men on the farm Vaalbank, I estimate that there are roughly 200 men over the age of 18 present in Matlala's area of which possibly 150 can be obtained for the survey. Of the latter we can expect about 40 between the ages of 20 and 50, about 70 between the ages of 50 and 70 and about 40 over 70."

Die Bantoe-kommissaris op Nebo sowel as die landboubeampte van Arabie is tydens hierdie besoek genader. Dit blyk dat hierdie amptenare dit betwyfel of daar genoeg proefpersone in die ouderdomsgroep 20 - 50 jaar in Kaptein Sekwati en Kaptein Matlala se gebiede woonagtig is.

Mans in hierdie ouderdomsgroep werk meestal elders en is gevolglik nie tuis nie. Verder meld feitlik alle diensbare mans by die kantoor van die Kommissaris van Bantoesake aan met die oog op 'n betrekking in die stad of elders. Soms werf werkgewers groot getalle werknemers byvoorbeeld tydens hierdie besoek het 'n werkgever 140 mans probeer werf.

Blykens gegewens wat deur die landboubeampte beskikbaar gestel is, blyk dit dat syfers ten opsigte van die aantal siele wat op elke afsonderlike plaas in die Nebo-distrik woon, beskikbaar is.

Die ondersoekbeamptes het hierdie syfers afgeskrywe en gaan bestudeer ten einde 'n presiese aanduiding te kry van die algemene verblyfpatroon op die afsonderlike plase.

Die Statistikus en die Koördineerder besoek Kaptein Sekwati in die hospitaal gedurende Junie 1969. Hy is daar opgeneem as gevolg van tering en hy is redelik swak. Die Superintendent, dr. Davies, wys daarop dat Kaptein Sekwati reeds

diep in die tagtig jaar oud is en ofskoon hy goed reageer op behandeling, kan mens te enige tyd die ergste verwag by so 'n ou mens.

Die Kaptein se seun neem waar in sy afwesigheid en hy onderneem om mans van enige plaas of plase byeen te roep.

'n Besoek aan die waarnemende Kaptein word onderneem. Hierna ry die besoekspan dwarsdeur die hele gebied om vas te stel wat die posisie ten opsigte van geskikte proefpersone is. Die gebied is geweldig uitgestrek en uiters moeilik bereikbare nedersettings kan alleenlik per voet bereik word. Sodra 'n mens die groterige paaie verlaat, beland jy as't ware in die veld. Slegs vierwielangedrewe voertuie sal in sommige gebiede gebruik kan word.

Na afloop van die reis deur Kaptein Sekwati se gebied word die Kaptein versoek om die mense op twee van sy plase byeen te roep op die volgende Woensdagoggend (18.6.1969). Dit gee hom bykans 'n week tyd om sy mense byeen te roep.

Op die oog af is daar in Kaptein Sekwati se gebied vermoedelik meer mans teenwoordig as in Kaptein Matlala se gebied.

Dieselfde span wat die gebied vanaf 17.6.1969 - 19.6.1969 besoek het, het die besoek vanaf 24 - 26 Junie 1969, onderneem.

Kaptein Sekwati is nog steeds in die hospitaal en maak uiters geringe vordering.

Die reëlings wat getref sou word in verband met die monsterring van mans op afsonderlike plase is gewysig. Dit blyk dat die inwoners in die stat op die plaas Rietfontein onderdane van sowel Kaptein Sekwati as van Kaptein Michael insluit. Die plaas behoort aan Kaptein Michael. As gevolg van hierdie feit, naamlik dat twee Kapteins se mense in een stat woonagtig is, word dit aanvaar dat so 'n gebied vir meeste doeleindes uitgesonder moet word aangesien een Kaptein nie aan 'n ander se onderdane enige instruksies mag gee nie.

Die waarnemende Kaptein het daarop besluit om 'n ander plaas se mans in die plek van Rietfontein s'n op te roep.

Dit het spoedig geblyk dat die reëlings in die gebied van Kaptein Sekwati ernstig skipbreuk ly as gevolg van sy siekte. Toe die span op die eerste plaas aankom was daar slegs enkele mans teenwoordig by die hoofman se kraal. Die wat laat gekom het, het verduidelik dat hulle die boodskap óf die vorige aand óf so nie daardie oggend ontvang het. Kommunikasieprobleme kan in hierdie gebied maklik ondervind word aangesien daar feitlik geen paaie in die gebied is nie. Sommige statte is ook myle ver vanaf die Kaptein se stat geleë. Die mans wat op die tweede plaas byeengeroep is, was taamlik aggressief en vyandiggesind. Hulle het in baie duidelike taal laat blyk dat hulle met die opname niks te doene wil hê indien dit aan die owerheid gekoppel kan word nie.

Na afloop van die besoek rapporteer die statistikus soos volg:

"Estimated number of men available for sample is 400.

Age distribution of sample, %

	20	nil	
20 - 29	8)		
30 - 39	20)	52	
40 - 49	24)		
50 - 59	23		
60 - 69	16		
70	9		

Estimated number of men in Sekwati's area

	20	nil	
20 - 29	32)		
30 - 39	80)	208	
40 - 49	96)		
50 - 59	92		
60 - 69	64		
70	36		

It appears possible to obtain a sample of 100 within the specified age group from Sekwati's area, but the scarcity of men in the 20 - 29 group should be noted."

In die lig van die bevindinge van die twee besoeke het die Koördineerder onmiddellik na Kaptein Michael Masermoele gery om sy samewerking te probeer verkry.

Dit blyk toe dat hy op mediese gronde vir sowat ses maande van sy pligte onthef is. Sy broer, Daniel, neem in sy plek waar. Uit die samesprekings blyk dit dat hulle bloedbande het met Kaptein Matlala. Hulle gebiede grens aanmekaar en skynbaar kom hulle goed oor die weg met mekaar. Die waarnemende Kaptein maak beswaar daarteen om sy onderdane na Jane Furse Hospitaal te laat gaan aangesien die betrokke hospitaal in Kaptein Sekwati se gebied val. Hy wil nie graag sy onderdane na 'n plek in Kaptein Sekwati se gebied laat gaan nie. Hy sou eerder wou sien dat die Rooms Katolieke Hospitaal by Glen Cowie gebruik word of so nie Matlala Sendinghospitaal.

Hyself sal eers sy broer en sy hoofmanne moet raadpleeg alvorens hy kan sê of sy mense aan die opname sal kan deelneem. Die Koördineerder kan op 4.7.1969 by die Kommissaris verneem wat hulle besluit het.

Dit blyk uit die gegewens wat deur die landboubeampte beskikbaar gestel is dat daar feitlik net soveel siele in Kaptein Michael se gebied is as in Kaptein Sekwati s'n.

Kaptein Michael bewoon die gebied waarop Nebo, die Bantoe-Kommissaris se kantoor, die S.A. Polisie kantoor en die poskantoor geleë is.

Nadat hierdie inligting bekend geraak het, het die IBP(MA)-Werkgroep die voortsetting van die voorgestelde Pedi-opname in heroorweging geneem. Die Werkgroep het besluit dat die opname uitgestel moes word en dat meer inligting oor 'n groter gebied van Sekoekoenieland ingewin moes word.

Die Koördineerder het daarop sy aandag op die Gelukslokasie toegespits omdat dit die digtbevolkte gebied in Bopedi is.

Die Hoofkapteine van die Pedi, Mankopodi Thulare Sekhukhune is hierop besoek sowel as 'n paar ander Kapteins in die noordelike gebied van die Gelukslokasie.

Uit samesprekings met beamptes in diens van die Departement van Bantoe-administrasie en -ontwikkeling sowel as met die Hoofkapteine is besluit dat die

Koördineerder In vergadering van die Leola Gebiedsowerheid moes toespreek oor die voorgestelde opname. Vier-en-vyftig Kapteins, elk met 'n verteenwoordiger, het sitting op hierdie vergadering. Die Leola Gebiedsowerheid is dié instelling wat na die belange van die inwoners van Sekoekoenieland moet omsien. Die setel is te Schoonoord of Sekhukhune waar die Kommissaris van Bantoesake sy setel het. Die Gelukslokasie vorm 'n baie belangrike onderdeel van die geografiese gebied wat onder die jurisdiksie staan van die Leola Gebiedsowerheid.

Op die vergadering wat deur die Koördineerder bygewoon is, het die Kapteins sonder uitsondering die voorgestelde opname verwelkom. Dit is duidelik gestel dat slegs die onderdane van sekere Kapteins moontlik betrek sou word by so 'n opname.

Na samesprekings met die amptenare van die kantoor van die Kommissaris van Bantoesake, het die Koördineerder sy aandag op die onderdane van die Hoofkapteine, Kaptein Nkoane (Stephen) Pasha en Kaptein Nchabeleng toegespits. Hierdie drie kapteinsgebiede is aangrensend aanmekaar en elkeen het volgens amptelike skatting minstens 1000 mans wat aan die navorsingspan se vereistes sou voldoen in hulle onderskeie gebiede gehuisves.

Nadat hierdie inligting aan die IBP(MA)-Werkgroep bekend gemaak is, is besluit dat die opname in Sekoekoenieland moes onderneem word.

Die Koördineerder het daarop sy volle aandag op die landelike opname toegespits.

3. DIE PEDI-OPNAME

Na afloop van die Venda-opname het die Werkgroep besluit dat die Pedi vervolgens aan die beurt moes kom.

'n Reorganisasie van bedrywighede was noodsaaklik aangesien veranderinge as gevolg van personeelwisseling, funksie-veranderinge, en dies meer plaasgevind het. Dit was baie gou duidelik dat uit die resultate van die Venda-opname die voorgestelde Pedi-opname anders beplan moes word.

Die Koördineerder van die IBP(MA)-Werkgroep wat die demografiese opnames in Vendaland en Sekoekoenieland onderneem het, het bedank en skrywer is as sy opvolger aangewys. Intussen het die Mediese Navorsingsraad (MNR) tot stand gekom en het sekere funksies van die Nasionale Voedingsnavorsingsinstituut na die MNR oorgegaan.

Die aktiwiteite van sekere deelnemers is gevolglik in hersiening geneem.

Die Venda-opname is deur die onderstaande deelnemers onderneem en elkeen se deelname word kortliks geskets, sodat dit duidelik kan word waar die Pedi-opname wel verskil van die Venda-opname.

3.1 Die Nasionale Voedingsnavorsingsinstituut (NVNI) van die WNNR

Die span van die NVNI wat aan die Venda-opname deelgeneem het, het bestaan uit 'n geneesheer, 'n fisioloog, 'n sosioloog, twee dieetkundiges, 'n biochemikus en verskeie navorsers en tegnisi.

Die geneesheer het die proefpersone klinies ondersoek en ook urine- en bloed-monsters geneem. Hierdie monsters is in die laboratorium ontleed. Hy was bygestaan deur tegiese assistente.

'n Fisioloog het sekere liggaamsmetinge geneem, terwyl 'n sosioloog verantwoordelik was vir 'n sosio-ekonomiese opname.

Die twee dieetkundiges het met die hulp van Venda veldwerkers uitgebreide opnames gemaak. Monsters van voedsel is versamel en hoeveelhede voedsel wat individuele proefpersone daagliks ge-eet het is afgeweeg en die gewig van hierdie voedsel is aangeteken. Dit was 'n tydrovende werk en hierdie mense was nog besig met hulle

veldwerk toe sommige ander deelnemers se resultate alreeds verwerk was.

Die biochemikus het sy werk hoofsaaklik op die urine- en bloedmonsters toegespits. Genoemde monsters is deur die medikus geneem en die ontledings is in die laboratorium in Pretoria gedoen.

Pas nadat die Venda-opname voltooi is, is die Mediese Navorsingsraad (MNR) in die lewe geroep en is 'n groot deel van die funksies van die NVNI na die MNR oorgeplaas. Hierdie verandering het die IBP(MA)-projek drasties geraak.

Die Pedi-opname is gevolglik in die lig van hierdie verwickelinge aangepas. Die MNR het onderneem om die IBP(MA)-werk ten opsigte van die Pedi-opname te voltooi binne die raamwerk van sy eie navorsingsprogramme. Dit het beteken dat die Pedi-opname slegs op biochemiese ontledings gebaseer sou word met betrekking tot voedingstatus. Geen kliniese ondersoeke, fisiologiese metinge, voedsel- of sosio-ekonomiese opnames sou onderneem word nie. Slegs 'n urine- en bloedmonster sou benodig word deur hierdie deelnemer en die ontledings sou in die laboratorium in Pretoria gedoen word.

Dit was dus nie nodig om 'n steekproef soos in die geval van die Venda-opname saam te stel nie.

Slegs 'n groep Pedi-mans wat aan die vereistes van al die ander deelnemers ook sou voldoen was benodig. Dit was ook nie belangrik dat die proefpersone uit bepaalde huishoudingsamestellings moes kom nie.

Die primere vereiste wat gestel was, was dat 'n proefpersoon vir 'n periode van minstens drie agtereenvolgende maande in die bepaalde gebied woonagtig moes wees. Hierdie minimumtydperk was absoluut noodsaaklik vanuit die biochemiese ontledingsoogpunt.

Enige bevoegde persoon kon ook namens hierdie deelnemer die urine- en bloedmonsters neem en voorberei vir die latere ontleding. Die navorser in bevel van die MNR-projek sou toesien dat die persoon wat die urine- en bloedmonsters neem dit volgens voorgeskrewe reëls doen en deeglik voorberei en verpak.

3.2 Die Nasionale Instituut vir Personeelnavorsing (NIPN) van die WNNR

Twee afdelings van hierdie Instituut was betrokke by die IBP(MA)-projek naamlik die Afdeling Industriële Sosiologie en die Afdeling Psigometrika.

Die Afdeling Bedryfsosiologie het ondersoek na werksmotivering ingestel, terwyl die Afdeling Psigometrika 'n ondersoek na die verstandelike vermoëns van die ondersoekgroep ingestel het. In die ondersoek na die werksmotivering van die Venda sê Hall en Harris:

"The aim of the study was to trace the development of needs and their rôle in work motivation in a Bantu group in transition from a rural-traditional to an urban-industrial environment."
(4, p(i)).

Hierdie inligting is deur middel van opgeleide Bantoe assistente ingewin en is in die vorm van 'n onderhoud van anderhalfuur ingewin. Die belangrikste vereiste wat hierdie deelnemer gestel het was dat die proefpersoon, ten tye van die opname in 'n arbeidsveld werkzaam moes wees. Indien hy werkloos was sou dit wenslik wees, om indien dit moontlik sou wees, iemand in te sluit wat oor 'n beroeps-geskiedenis beskik.

Die sielkundige toetse wat een volle dag in beslag sou neem, het die volgende beoog:

"Subjects were eligible for inclusion in the sample if they were: Venda, male, between the ages of 17 and 55, had no scholastic education or had gone only as far as standard six, were physically fit and were not disabled in any way and had been resident in the area where they were encountered for a period of at least six months. The majority of those finally selected had been in the particular area for at least twelve months."

Na afloop van die Venda-opname het die navorser wat belas was met die sielkundige toetse bedank. Sy opvolger het die program gewysig en ten opsigte van die Pedi-opname is die verstedelikingsvraelys uitgelaat en die toetsbattery is ook verander. Die toetsprogram het nogtans een hele dag in beslag geneem.

Die funksies van die Afdeling Industriële Sosiologie het ook ietwat verander en die afdeling staan tans bekend as die Afdeling: Industriële Etnologie. Aangesien dieselfde navorsingsbeampte nog met die Pedi-opname belas was is slegs kleinere wysigings in hierdie deelnemer se program aangebring. Die onderhoude kon byvoorbeeld as gevolg van 'n hersiening van die onderhoudskedules redelik verkort word.

Die NIPN-span het dus slegs die volgende vereistes gestel ten opsigte van die voorgestelde Pedi-opname: manlike Pedi in die ouderdomsgroep 16 - 65 jaar wat óf ten tye van die ondersoek in 'n arbeidsveld werksaam moes wees óf indien hy werkloos was sou dit wenslik wees, om indien dit moontlik sou wees, iemand in te sluit wat oor 'n beroepsgeskiedenis beskik. Met die oog op die sielkundige toetsbattery moes proefpersone ook verkieslik nie langer as agt jaar formele skoolopleiding geniet het nie.

3.3 Die Suid-Afrikaanse Instituut vir Mediese Navorsing (SAIMN)

Hierdie deelnemer het vir sy doeleindes slegs spesiaal voorbereide bloedmonsters benodig.

Die neem van die bloedmonsters is aan die NVNI se geneesheer met betrekking tot die Venda-opname oorgelaat, terwyl die Pedi bloedmonsters in medewerking met die biochemikus van die MNR geneem is.

Enige proefpersoon wat vir die ander deelnemers aanneemlik sou wees, sou kwalifiseer.

3.4 Die Laboratorium vir Lewens-Wetenskappe van die Kamer van Mynwese

Hierdie deelnemer was geïnteresseerd in die liggaamlike fiksheid van die proefpersone en in hulle suurstofinname.

Vir die doel van dié ondersoek moes alle proefpersone manspersone wees wat fisies geskik sou wees om die toetse af te lê. Proefpersone met liggaamlike gebreke was nie ingesluit by hierdie deel van die program nie.

3.5 Die Departement van Anatomie van die Universiteit van die Witwatersrand

Hierdie deelnemer was geïnteresseerd in die liggaamsmetinge van die proefpersone en het geen spesifieke eise ten opsigte van die proefpersone gestel nie. Alle proefpersone wat deur die ander deelnemers gehanteer is, is as bevoeg beskou vir die doeleindes van hierdie span.

3.6 Die Algemene Hospitaal, Johannesburg

Hierdie deelnemer het nie belang gestel in óf die veldwerk óf die proefpersone wat in die Venda- óf die Pedi-opname benodig was nie. Sy veld van studie was in hoofsaak tot Pedi-hospitaal pasiënte beperk.

Hierdie deelnemer se studie is eintlik nie streng gesproke 'n onderdeel van die multi-dissiplinêre projek nie. Dit is 'n parallelle en selfstandige studie wat aanvullend is tot die groter projek.

3.7 Die vereistes waaraan die ondersoekgroepe moes voldoen

3.7.1 Die Venda-ondersoekgroepe sou aan die volgende vereistes voldoen:

- (a) die landelike ondersoekgroep sou uit Vendamans in die ouderdomsgroep 20 - 49 jaar vanuit Kaptein Nelwamondo se gebied, bestaan. Hulle moes vir 'n aaneenlopende tydperk van minstens drie maande in die gebied gewoon het, indien hulle voorheen elders gewerk het;
- (b) die stedelike ondersoekgroep sou uit Vendamans, nie noodwendig vanuit Kaptein Nelwamondo se gebied afkomstig nie, bestaan. Hulle sou in die Tshiawelo voorstad van Soweto, Johannesburg woonagtig wees;
- (c) in die geval van sowel die landelike as die stedelike ondersoekgroep sou alleenlik proefpersone wat minder as 8 jaar formele onderrig ontvang het, ingesluit word;
- (d) tussen 200 en 300 proefpersone sou in die landelike gebied betrek word en min of meer 'n gelyke aantal in die stedelike gebied.

3.7.2 Die Pedi-opname is ná die Venda-opname onderneem en gevolglik kon uit die ervaring wat opgedoen is, geput word.

Die vereistes wat aan die Pedi-onderzoekgroep gestel is, is die volgende:

- (a) Ten opsigte van die landelike onderzoekgroep sou Pedi-mans in die ouderdomsgroep 16 - 65 jaar ingesluit word;
- (b) proefpersone sou met behulp van die Hoofkapteine van die Pedi, Mankopodi Thulare Sekhukhune, gewerf word. Daar sou verder gepoog word om alleenlik inwoners van die Gelukslokasie in te sluit. Dit sou verseker dat alleenlik rasegte Pedi betrek word;
- (c) proefpersone moes minstens drie maande aaneenlopend in die gebied woonagtig gewees het, indien hulle voorheen elders gewerk het;
- (d) proefpersone moes almal liggaamlik geskik wees vir die liggaamlike fiksheidstoetse;
- (e) proefpersone moes verkieslik nie langer as 8 jaar formele onderrig ontvang het nie;
- (f) Die stedelike onderzoekgroep sou bestaan uit manlike Pedi wat oorspronklik vanuit die Kommissaris van Sekhukhune se gebied afkomstig is en minstens ses maande in die Munisipalegebied van Germiston woonagtig is. Almal sou in die beroepsarbeid staan en tussen 16 - 65 jaar oud wees. Slegs liggaamlik geskikte proefpersone sou ingesluit word. Proefpersone moes ook verkieslik nie langer as 8 jaar formele onderrig ontvang het nie. Dit sou ook nie nodig wees om huishoudings by die opname in te sluit nie aangesien nie een enkele deelnemer in huishoudings belangstel vir die uitvoering van sy navorsing nie.

daardie daardie Kapteinsgebiede beskikbaar gestel kon word nie. Dit het tot gevolg gehad dat die proefpersone oor 'n baie groter geografiese gebied versprei is as wat moontlik andersins die geval sou wees.

'n Ontleding van die gegewens dui daarop dat 'n totaal van sestien Kapteins proefpersone beskikbaar gestel het. Die persentuele verspreiding van die proefpersone volgens hulle Kapteinsverwantskap word in die onderstaande tabel aangedui.

TABEL 1

Verspreiding van Proefpersone volgens Kapteinsverwantskap		
Naam van Kaptein	Aantal proefpersone	
	n	%
Hoofkapteine: Mankopodi Thulare Sekhukhune	48	21,8
Kaptein Nkoane (Stephen) Pasha	40	18,2
Kaptein Phaswane (Joseph) Nkadimeng	19	8,6
Kaptein Khudu Radingwane	17	7,7
Kaptein Manyaku Seroka	17	7,7
Kaptein Dinkwanyane (Paulus) Nchabeleng	16	7,3
Kaptein Tswaledi Mashegwane	12	5,5
Kaptein Manamane (Edward) Mogashwa	11	5,0
Kaptein Masega Maisela	10	4,6
Kaptein Makopole Masha	9	4,1
Kaptein Kgoboko (Phineas) Pasha	6	2,7
Kaptein Manna	6	2,7
Kaptein Johannes Mampuru	5	2,3
Kaptein Matshupe Maila	2	0,9
Kapteine Makgotlele Lekentle	1	0,5
Kaptein Mapitsane Maila	1	0,5
TOTAAL	220	100,1

Mönnig sê onder meer "The exact origins of the Pedi are, as with all non-literate peoples, shrouded in mystery" (5, p.10). Hy sê ook verder:

"The Pedi are, undoubtedly, of Sotho origin. The Sotho division is so classified principally on the linguistic grounds of the particular type of Bantu language characteristic of all the Sotho people. The classification is also valid, as a collective term, on ethnic grounds. There are a number of cultural peculiarities which set the Sotho, as a group, apart from the other Southern Bantu. Among these are preferential cross-cousin marriage, the round hut with a conical roof, and totemism.

The tribes of the Sotho group are scattered over a vast area of Southern Africa, and largely as a result of geographic isolation, as well as certain historical factors, including diverse external influences, they developed into three distinct ethnic sections, namely the West Sotho or Tswana of Botswana and Western Transvaal; the South Sotho of Lesotho and the Orange Free State; and the Transvaal Sotho or East Sotho of the Northern and Eastern Transvaal. With the exception of some Tswana, all the tribes of this group call themselves Sotho, as well as their tribal names of Hurutse, Kwena, Tlokwa or Pedi.

The Transvaal Sotho can, on ethnic grounds similar to the above classifications, be subdivided into a number of groups. These are the Eastern Sotho, particularly the Kutswe, Pai, and Pulana; the North-Eastern Sotho, particularly the Phalaborwa, Mmamabolo, and Lobedu; the Northern Sotho, particularly the Kgaga, Birwa, Tlokwa and some Koni; and the Central Sotho, particularly the Pedi, Kwena, Roka, Koni and Tau.

The Central Sotho live in Bopedi, and are classified as a group on ethnic and historical grounds, and not on grounds of common descent, as will become clear from our ensuing review of the population of the country. There can be no doubt, however, that the Pedi are of pure Sotho stock.

The name Sotho is derived from batho ba baso, meaning dark, or black people." (5, p.11).

Die ondersoekgroep is dus volgens alle aanduidings 'n verteenwoordigende groep mans van Pedi afkoms. Die Kapteins se stamklassifikasie is 'n prakties aanvaarbare maatstaf waarvolgens die proefpersone in 'n spesifieke stam saamgegroepeer word.

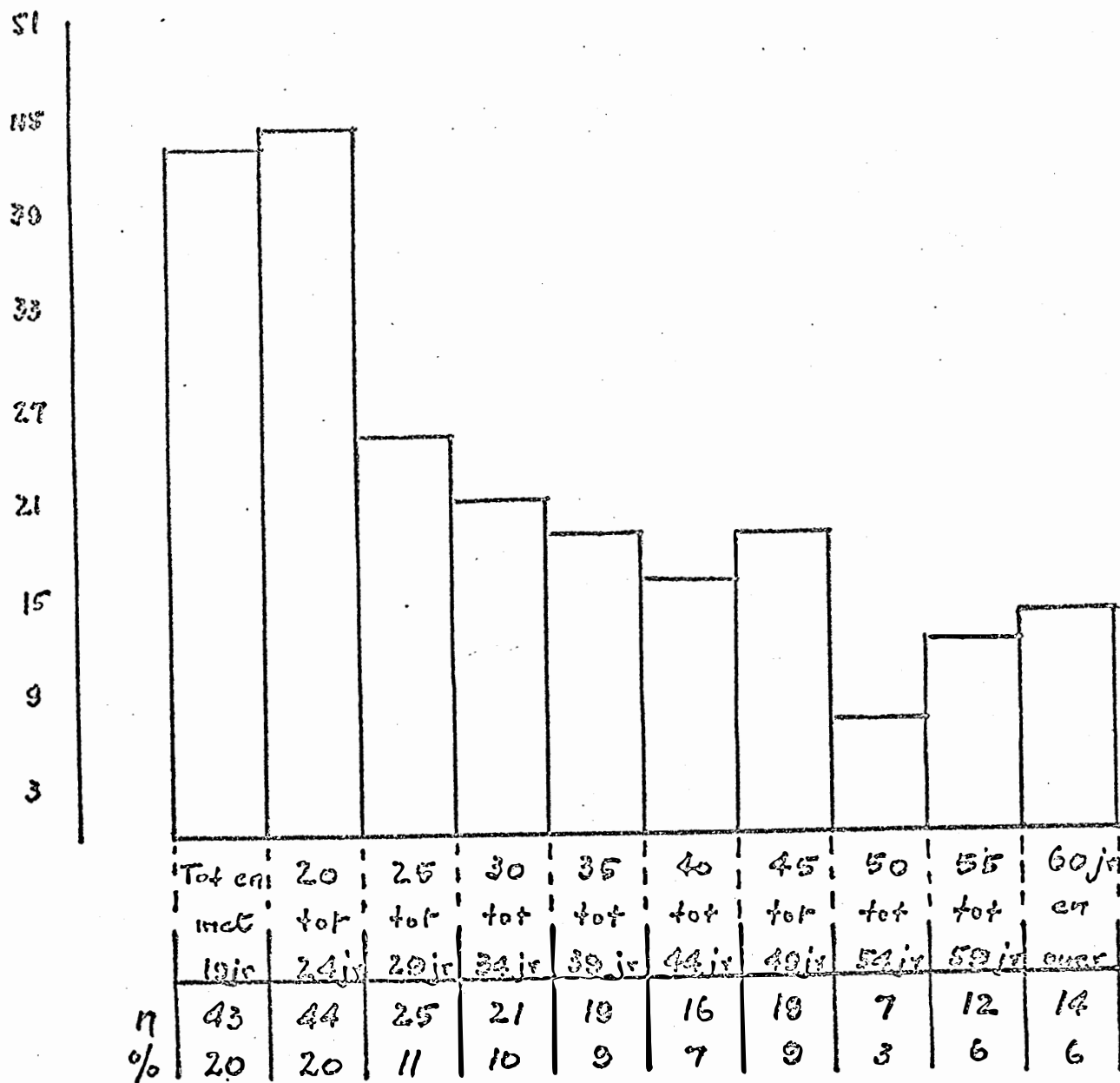
- (e) Die aanvanklike ouderdomsgrense wat die navorsingspan gestel het was 18 - 55 jaar. Omdat dit bloot arbitrêre snypunt is, is die grense verander en is slegs 'n onderste grens gestel, naamlik 16 jaar, terwyl persone bo 55 jaar alleenlik uitgeskakel sou word indien hulle nie geskik geag is vir die fiksheidstoetse nie.

Trouens, ouderdomsgrense was hoofsaaklik beskou as snypunt waarvolgens 'n groep mans wat in die sogenaamde werkgroep val, uitgesonder kon word.

Die ouderdomsverspreiding van die ondersoekgroep word in die onderstaande histogram voorgestel.

LANDELIKE ONDERSOEKROEP
 (PEDI-OPNAME 27 JULIE - 14 AUGUSTUS 1970)

OUDELDERS VERSPREIDING

220

Ongeveer tweevyftes van die proefpersone was jonger as 24 jaar. Die grootste enkele groep proefpersone, naamlik 20% was in die ouderdomsgroep 20 - 24 jaar.

Blykens die gegewens is die meeste proefpersone, naamlik, 69% jonger as 40 jaar.

Aangesien daar geen beskikbare statistiese gegewens ten opsigte van die manlike Pedi-bevolking bekend is nie, is dit onmoontlik om die ondersoekgroep met die manlike populasie in Sekoekoenieland te vergelyk.

Volgens die vyfjarige klasintervalindeling wat gebruik is, is daar wel in elke ouderdomsgroep 'n aantal proefpersone.

4.2 Die stedelike ondersoekgroep

4.2.1 Inleiding

Die Stadsraad van Germiston administreer twee groot Bantodorpsgebiede naamlik Tembisa in die noorde en Katlehong in die suide. Daar is ook enkele hostelle wat buite hierdie dorpsgebiede geleë is en wat deur die Raad gadministreer word.

Die Tembisa dorpsgebied huisves ongeveer 100 000 inwoners wat uit sewe Witwatersrandse munisipalegebiede afkomstig is. Ongeveer een vyfde van hierdie inwonertal kom vanuit die Germistonse munisipalegebied. Van die totale inwonertal van Tembisa is 23% as Noord-Sotho geklassifiseer. As gevolg van die feit dat die inwoners so wyd verspreid werk en ook as gevolg van administratiewe probleme om die Noord-Sothogroep afsonderlik te identifiseer, het dit geblyk dat inwoners uit hierdie dorpsgebied, met die oog op die stedelike opname moeilik betrek gaan word.

Die Katlehongdorpsgebied met tussen 80 000 en 90 000 inwoners word uitsluitlik deur inwoners vanuit die Germistonse munisipalegebied bewoon. Sowat 37% van die inwoners in dié dorpsgebied word as Sothosprekend, dit wil sê, Noord-Sotho en Suid-Sotho aangegee.

Die totale werksmag wat deur die Afdeling Nie-Blankesake in Germiston gadministreer word beloop ongeveer 90 000 Bantoes. Hiervan is ongeveer

78% mans en 22% vroue. Van hierdie Bantoe-arbeidsmag staan ongeveer 45% in diens van die fabriekswese, terwyl die volgende enkele grootste groep naamlik 10% in diens van die konstruksiebedryf staan.

Nadat hierdie inligting beskikbaar gestel is, is besluit om die stedelike Pedi-onderzoekgroep uit die inwoners van die Katlehongdorpsgebied saam te stel. Volgens raming is ongeveer 15% van die inwoners van Katlehong, Noord-Sotho. Alle Sothosprekendes, sowel as die Tswanagroep is in een geografiese gebied saamgegroeper - ongeveer 40% van die totale inwonertal. Die rekords van alle Sothosprekende manspersone in die Germistonse munisipalegebied moes deur-gewerk word, aangesien die rekordstelsels in die dorpsgebiede nie oor die nodige inligting beskik het wat vir die doeleindes van die ondersoek benodig was nie.

Aangesien 'n stedelike groep Pedi-mans uitgesoek moes word vir die stedelike monster, moes sekere vereistes aan die ondersoekgroep gestel word. Die stedelike ondersoekgroep moes in die eerste plek afgepaar word met die landelike ondersoekgroep indien enigsins moontlik. Soos reeds aangetoon, was die vereistes waaraan die landelike ondersoekgroep moes voldoen, die volgende, naamlik: Manspersone in die ouderdomsgroep 17 - 65 jaar, minstens drie maande agtereenvolgend terug wees in Sekoekoenieland indien hulle elders gewerk het, liggaamlik geskik wees vir die liggaamlike fiksheidstoetse en verkieslik nie verder as standerd ses op skool gevorder het nie.

Die ondersoekgroep moes verder almal in die geografiese gebied wat deur die Kommissaris van Sekhukhune bedien word, woonagtig wees. Hierdie vooropgestelde vereistes is deur die afsonderlike navorsingspanne daargestel sodat hulle die bes moontlike resultate kon probeer verkry. Die Koördineerder het by die samestelling van die stedelike Pedi-onderzoekgroep hom sover as moontlik probeer hou by die vereistes soos van toepassing op die landelike groep. Trouens die IBP(MA)-Werkgroep het reeds op sy vergadering wat op 14 Junie 1966 gehou is, sekere riglyne neergelê en onder meer besluit: "If possible it would be most advantageous to sample the community within the first 5 (or 10?) years of its arrival in the urban areas."

Aangesien die Venda-opname reeds voltooi was, is gepoog om van die reeds bekende metodes en tegnieke gebruik te maak. Dit het egter spoedig geblyk dat soiets net nie moontlik was nie - nie ten opsigte van die landelike groep nie, maar

beslis nie ten opsigte van die stedelike Pedi-onderzoekgroep nie. Uiteraard is die Pedi té verskillend om 'n identiese ondersoek in te stel.

Ten spyte van die aanvanklike inligting met betrekking tot die Pedi in die Germistonse munisipalegebied, het dit in die praktyk anders geblyk. Tydens die terreinverkenningfase is die versekering gegee dat daar minstens 2000 manspersone uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune in Germiston woon en werk en wat reeds as geheel-en-al verstedelik beskou kan word.

Die werklike verstedelike Bantoe is ingevolge die bestaande landswette, by name Wet 25 van 1945, 'n Bantoe wat in 'n voorgeskrewe gebied gebore is en onafgebroke in sodanige gebied gewoon het (Artikel 10 (1)(a) óf 'n Bantoe wat onafgebroke in sodanige gebied by een werkgewer vir 'n tydperk van nie minder nie tien jaar gewerk het, of wat wettiglik onafgebroke in so 'n gebied vir nie minder nie as vyftien jaar woonagtig was ensovoorts. (Artikel 10 (1)(b)). Daar is vervolgens gepoog om in ooreenstemming met die wetlike voorskrifte 'n stedelike Pedi-onderzoekgroep saam te stel.

Aangesien die navorsers 'n landelike groep Pedi-mans met 'n stedelike groep Pedi-mans wou vergelyk, is 'n streng metode van afparing toegepas. Die belangrikste eienskap wat die twee groepe in gemeen moes hê was dié van herkoms. Gevolglik is alleenlik Pedi-mans wat uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune afkomstig was in aanmerking geneem. Dit het immers verseker dat hulle ten opsigte van plek van herkoms minstens aanvanklik aan dieselfde geografiese faktore blootgestel was. Dit sou verder uit 'n genetiese oogpunt ook wenslik wees dat hulle van huis uit, uit dieselfde oorspronklike omgewing moes kom ten einde enige veranderinge in genetiese sin te kon bepaal. Vir die voedingsnavorsers is dit ook noodsaaklik dat die landelike en die stedelike onderzoekgroepe in die eerste plek uit dieselfde oorspronklike geografiese omgewing moes kom.

Indien die stedelike onderzoekgroep byvoorbeeld uit Noord-Sotho sou bestaan in plaas van Pedi uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune, sou dit beteken dat groepe uit geografies onvergelykbare gebiede sowel as van geneties verskillende oorsprong ingesluit sou word. Die Pedi uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune verteenwoordig 'n baie spesifieke etniese groep.

Aangesien die landelike onderzoekgroep om wel oorwoë redes slegs uit "Sekhukhuniland proper" afkomstig was, was dit dus noodsaaklik dat die

stedelike onderzoekgroep minstens ook aanvanklik uit daardie selfde gebied afkomstig was. Ofskoon die navorsers, veral ten opsigte van die voedingsaspek die snypunt op drie maande residensiële vereistes gestel het - sodat enige invloede van vroeëre voedselinnames reeds ge-elimineer is - is die snypunt vir die stedelike onderzoekgroep op minstens ses maande verblyf in die stedelike gebied gestel.

Die stedelike onderzoekgroep kon nie aan die wetlike vereistes voldoen wat aan 'n stedeling in die ware sin van die woord gestel moet word nie. Nadat die rekordkaarte deurgewerk is in die Arbeidskantoor van die Afdeling Nie-Blankesake van Germiston, is vasgestel dat hoogstens 200 persone in die munisipale gebied wat uit "Sekhukhuniland proper" afkomstig was, aan Artikel 10(1)(a)-vereistes voldoen het (Wet 25 van 1945). Minder as ses honderd mans het aan Artikel 10(1)(b)-vereistes voldoen.

Die probleem waarmee die ondersoeker te doene gekry het was dus moeilik om op te los. Dit het ook spoedig geblyk dat die beskikbare gegewens eers op só 'n tydstip deur die owerhede beskikbaar gestel kon word dat dit nie bruikbaar is vir 'n onmiddellike en direkte toepassing nie. Verder was dit feitlik 'n onbegonne taak om uit die gegewens van die kantore van die Bestuurders van die Bantodorpsgebiede, Pedi uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune te identifiseer. Die inligting wat die navorser benodig is geensins van wesenlike betekenis vir die betrokke plaaslike owerheid nie. 'n Grotere etniese groepering is vir die bestuur van 'n dorpsgebied voldoende en om daardie rede word die Katlehongdorpsgebied slegs in 'n Sothogroep en 'n Ngunigroep ingedeel. Die Noord-Sotho, Suid-Sotho en Tswana vorm hier die Sothogroep, terwyl alle ander etniese groepe as Nguni geklassifiseer is.

Toe hierdie feite bekend geraak het is 'n samespreking met al die belangrikste amptenare in die Afdeling Nie-Blankesake gehou. Daar is op die volgende modus operandi besluit, naamlik, dat die Koördineerder in samewerking met werkgewers die name en Nasionale Identiteitsnommers van Pedi-mans uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune bekom. Hierna sou die Arbeidsbeampte die oorspronklike rekordkaarte laat trek sodat verdere inligting daarvandaan verkry kon word.

In 'n gebied soos Germiston waar daar vyf definitief afgebakende handels- en nywerheidsgebiede bestaan moet noodwendig gebruik gemaak word van erkende

liggame en organisasies waaraan handelaars en nyweraars behoort. In Germiston is daar drie erkende organisasies naamlik "Germiston Industries Association", die Afrikaanse Sakekamer Germiston en Distrik en die "Germiston Chamber of Commerce". Aldrie hierdie instellings het daadwerklike hulp verleen deur 'n beroep op hulle onderskeie lede te maak om waar enigsins moontlik, daadwerklike hulp te verleen en Pedimans beskikbaar te stel vir die ondersoekspan. Die belangstelling in die projek was werklik verbasend.

Hierop het die Koördineerder van die grootste werkgewers van Bantoes in elk van die vyf gebiede gaan besoek. Werkgewers is versoek om hulle rekords deur te werk en die name en Nasionale Identiteitsnommers sowel as die firma-nommers van alle Pedi-mans uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune aan te teken. Dit was in die meeste gevalle 'n geweldige groot taak vir die werkgewers aangesien hulle in baie gevalle slegs 'n klassifikasie Noord-Sotho, sonder plek van herkoms op hulle eie rekordkaarte aangeteken het. Bantoes moes dus persoonlik hulle bewysboeke gaan toon by die verantwoordelike beampte. In bedrywe waar daar skofte gewerk word is dit uiters moeilik om sodanige inligting te bekom omdat die kantoorpersoneel slegs bedags werk. Verder moet onthou word dat daar oral 'n mannekragtekort bestaan en 'n versoek soos die van die Koördineerder ontwrig die daaglikse roetine ontsettend veral in 'n geval waar daar duisend en meer Bantoes by dieselfde werkgewer in diens staan.

Die samewerking van die amptenare was werklik verbasend en die nodige inligting is voorsien. Hierna moes die kontrole by die munisipale arbeidskantoor van die Germistonse Munisipaliteit uitgeoefen word. Dit was 'n tydrovende taak om uit die bykans 100 000 kaarte die kaarte waarvoor daar nommers beskikbaar was uit te sorteer en daarna die inligting neer te skrywe. Hierdie prosesering moes in die loop van die normale daaglikse werkprogram ingepas word en kon nie tydens spitstye gedoen word nie.

Die oomblik toe dit duidelik geword het dat Pedi uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune so skaars is in Germiston, het die Koördineerder Alberton en Johannesburg genader. Alberton het onderneem om al hulle rekordkaarte deur te werk aangesien hulle oor 'n redelike klein arbeidsmag beskik in vergelyking met Germiston of Johannesburg. 'n Lys van Pedi uit die voorgeskrewe gebied sou dan opgestel word.

In Johannesburg was soiets net nie moontlik nie. Die Arbeidsbeampte het opdrag gegee dat die masjienoperatrises elkeen uit haar groep kaarte, wat in elke afsonderlike geval baie duisende beloop, op 'n lukraak grondslag, 'n aantal kaarte trek en die gevraagde inligting aanteken.

Nadat inligting vanaf aldie die munisipaliteite beskikbaar gestel is, is werkgewers in elk van die drie munisipalegebiede genader. Dit het spoedig geblyk dat 'n ondersoek in die Johannesburgse gebied uiters moeilik, indien nie geheel-en-al onmoontlik nie, gaan wees. Alberton kon geredelik ingeskakel word aangesien die Tokozadorpsgebied direk aangrensend aan die Katlehongdorpsgebied is. Die Albertonse nywerheidsgebiede is ook redelik na aan die Bantoe-dorpsgebied geleë. Alberton kon hoogstens een honderd Pedi-mans uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune lewer en hiervan was 'n groot groep kontrakarbeiders wat nie ingevolge Artikel 10(1)(b) van Wet 25 van 1945 vir die doeleindes van die opname geskik was nie.

Inligting wat in Germiston beskikbaar gestel was het ook aan die lig bring dat ofskoon daar bykans ses honderd Pedi-mans in die gebied werksaam was wat aan Artikel 10(1)(b)-vereistes voldoen het, (Wet 25 van 1945), is dit skynbaar 'n kenmerk van die Pedi uit Sekoekoenieland om nie aansoek te doen om permanente verblyf in Germiston nie. Die Koördineerder het daarop 'n aantal onderhoude gaan voer met 'n aantal mans wat minstens twintig jaar in die gebied werksaam was en ingevoige Artikel 10(1)(b) - Wet 25 van 1945, kwalifiseer om permanente inwoning in Germiston te verkry. Uit hierdie onderhoude het dit duidelik geword dat hierdie ouer groepie Pedi-mans stad toe gekom het om geld te verdien en dat hulle nie hulle gesinne aan die euwels van die stad wil blootstel nie en dat hulle na afloop van hulle werkslewe wil terugkeer na Sekoekoenieland.

Op hierdie stadium moes die stedelike opname haas begin en dit was vasgestel dat Pedi-mans uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune 'n redelike klein groepie vorm van die totale Bantoe-inwonertal in Germiston. Hoogstens 20% Pedi-mans wat aan Artikel 10(1)(a)-vereistes - Wet 25 van 1945 voldoen sou in Germiston aangetref word. 'n Groot groep enkellopende Pedi-mans wat wel ingevolge Artikel 10(1)(b), Wet 25 van 1945 vir permanente verblyf in Germiston kwalifiseer woon en werk in Germiston.

Met hierdie feite voor oë is besluit om die ondersoekgroep soos volg saam te stel:

alleenlik Pedi-mans uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune afkomstig, in die ouderdomsgroep 16 - 65 jaar, wat liggaamlik geskik is, wat in diens is van 'n werkgewer in die munisipalegebied van Germiston en wat minstens ses maande aaneenlopend in Germiston woonagtig was direk voor die opname, sou ingesluit word.

Die verblyftydperk in Germiston is streng gekontroleer en alle proefpersone het aan hierdie vereiste voldoen.

Tydens die opsporingsfase het slegs een werkgewer geweier om 'n Pedi-man in sy diens beskikbaar te stel en slegs sowat 'n halfdosyn mans wou nie deelneem nie. Die reaksie van werkgewers en werknemers was in een woord werklik verbasend.

Die opsporing van proefpersone en die onderhoude met werkgewers is 'n uitputtende taak wat besondere eise stel aan die individu. Dit is geen maklike taak om navorsing op die vlak van menslike aanpasbaarheid aan werkgewers of werknemers te verkoop nie. Produktiwiteit, afwesigheid, mobiliteit, ensovoorts is veel belangriker projekte vir 'n werkgewer. Menslike aanpasbaarheid is vir die meeste mense by 'n eerste oogopslag 'n meer sosiale funksie en staan maklik los van die arbeidswêreld van die individu. Hierdie tipe projek moet dus baie diplomaties bekend gestel word. Elke onderhoudsituasie is uniek en verskil gewoonlik hemelsbreed van enige vorige een. Die Koördineerder moet presies kan opsom hoedat rapport bewerkstellig gaan word en watter benaderingswyse die beste resultate gaan oplewer. Daar bestaan beslis geen vaste patroon nie en die modus operandi word deur die betrokke omstandighede bepaal.

Net soos in die geval van die landelike groep, is die stedelike ondersoekgroep so saamgestel dat dit aan die vereistes van die deelnemers voldoen het.

Alle proefpersone het aan die residensiële vereistes voldoen, was uit die Kommissaris van Sekhukhune se gebied afkomstig en het ook aan die voldoen.

Daar was geen sprake van steekproefneming in die wetenskaplike sin van die woord nie, aangesien soiets feitlik onmoontlik is.

Enige Pedi wat uit Sekhukhune afkomstig was en aan die residensiële vereistes voldoen het, is ingesluit. Werkgewers het op hulle beurt ook hier besluit wie hulle wel beskikbaar kon stel.

Daar kan egter met veiligheid aangeneem word dat die ondersoekgroep in 'n baie groot mate ooreenstem met die eise wat vooraf gestel is. Die ondersoekgroep weerspieël waarskynlik ook in 'n baie groot mate die Pedi uit die Kommissarisgebied van Sekhukhune wat in Germiston woon.

4.2.2 Die samestelling van die ondersoekgroep

(a) Etnologies

Al die proefpersone kom uit dié gebied in Sekoekoenieland wat deur die Kommissaris van Sekhukhune bedien word.

Die ondersoekgroep het uit manspersone van die Pedi-groep bestaan en almal was fisies geskik vir die doeleindes van die opname.

Die proefpersone het almal in diens gestaan van werkgewers wat in die munisipale gebied van Germiston geregistreer was.

Alle proefpersone was vir minstens ses maande aaneenlopend, direk voordat die opname plaasgevind het, in Germiston woonagtig.

(b) Die geografiese verspreiding van die ondersoekgroep

'n Totaal van 241 manspersone is by die ondersoek ingesluit. Al die proefpersone kom oorspronklik uit Sekoekoenieland en kan as rasegte Pedi beskou word. Dit was egter onmoontlik om hulle presiese plek van herkoms in Sekoekoenieland vas te stel, dit wil sê naam van plaas, naam van Hoofman en naam van Kaptein.

(c) Verspreiding van die ondersoekgroep volgens Kapteins

Dit was nie moontlik om in hierdie verband betroubare inligting te bekom nie. Die amptelike rekords dui nie in alle gevalle Kapteinsverband aan nie. Verder het 'n groot groep van die Bantoes nie altyd presies gewet

wie die werklike Kaptein is onder wie hulle ressorteer nie.

Kapteins en Hoofmanne word maklik verwar en dit het spoedig geblyk dat dit nie die moeite loon om 'n antwoord op hierdie vraag te probeer verkry nie.

(d) Die samestelling van die ondersoekgroep volgens ouderdom

Die ouderdomsgrense wat vasgestel was vir die landelike opname is hier ook toegepas. In die onderstaande histogram word die ouderdomsverspreiding van die ondersoekgroep voorgestel.

Minder as een vyfde (17%) van die stedelike groep was jonger as 24 jaar (40% by die landelike groep). Die grootste enkele groep persone, naamlik 21% was in die ouderdomsgroep 25 - 29 jaar (by die landelike groep was die 20 - 24 jaar ouderdomsgroep die sterkste verteenwoordig met 20%).

Die belangrikste verskille tussen die landelike en die stedelike ondersoekgroepe ten opsigte van ouderdomsverspreiding is by die ouderdomsgroep tot en met 19 jaar. Slegs 2% van die stedelike groep teenoor die 20% van die landelike groep het hier geval. Daar is dus baie meer jong mans by die landelike groep ingesluit - 'n faktor wat moontlik saamhang met die wyse waarvolgens proefpersone gemonster is. Proefpersone was aangesê om aan te meld in Sekoekoenieland en die jonger groep is gevolglik moontlik oorverteenvoordigend. In die stad is strengere kontrole uitgeoefen en waar moontlik is alle ouderdomsgroepe beter saamgestel. In Sekoekoenieland sowel as in Germiston is dieselfde eise aan albei groepe gestel, dog in die praktyk het dit nie presies só gewerk nie.

5. SLOTOPMERKINGS

Die samestelling van die landelike sowel as die stedelike Pedi-onderzoekgroepe was onderhewig aan faktore wat beswaarlik deur die wetenskaplike navorser gekontroleer kan word.

Proefpersone kan alleenlik betrek word indien óf 'n kaptein (in die landelike gebied) óf 'n werkgewer (in die stedelike gebied) bereid is om saam te werk.

Eintlik het die navorser baie min seggenskap oor die samestelling van 'n onderzoekgroep. Hy kan alleenlik die vereistes waaraan die onderzoekgroep behoort te voldoen voorlê en vertrou dat sy onderzoekgroep hieraan sal voldoen.

Dit blyk ook dat die beskikbaarheid van proefpersone bepaal word deur faktore wat heel dikwels onbekend is aan die navorser. In die landelike gebied het die Koördineerder eers ten tyde van die veldwerkprogram ontdek dat daar onderlinge vetes tussen Kapteins bestaan - dit is inligting wat nooit bekend geraak het tydens die beplanningsfase nie. In die stad kan alleenlik daardie proefpersone ingesluit word wat deur werkgewers beskikbaar gestel kan word op 'n bepaalde tydstip.

'n Studie van hierdie omvang kan alleenlik uitgevoer word op 'n tydstip wat geleë is vir die afsonderlike deelnemers.

Uit die aard van die saak is dit onmoontlik om 'n landelike sowel as 'n stedelike opname gelyktydig te laat plaasvind. Dieselfde span wat die landelike opname onderneem moet die stedelike opname ook voltooi. Veldwerk ten opsigte van een opname dit wil sê óf 'n landelike óf 'n stedelike opname, neem bykans 'n maand tot ses weke in beslag en hierdie tydsfaktor veroorsaak op sy beurt dat die landelike en die stedelike opname aan verskillende seisoensveranderinge blootgestel is.

Dit is net nie moontlik om 'n landelike en 'n stedelike groep saam te stel wat ten opsigte van 'n reeks faktore vergelykbaar is nie. As gevolg van migrasie, tradisies en gewoontes is soiets onmoontlik. Sekere ouderdomsgroepe is in sekere gebiede net oór - óf onderverteengewordigend; ensovoorts.

Die navorser het alle rede om te glo dat die landelike onderzoekgroep 'n verteenwoordigende groep Pedi-mans weerspieël wat op 'n gegewe tydstip in

Sekoekoenieland woonagtig was en deur hulle Kapteins aangesê was om aan die IBP(MA)-projek deel te neem. Die stedelike ondersoekgroep is waarskynlik 'n verteenwoordigende groep Pedi-mans uit die Kommissaris van Sekhukhune se gebied en wat tydens die opname in Germistonse munisipale gebied geregistreer was en deur hulle werkgewers beskikbaar gestel is.

Hierdie opname het onteenseglik bewys dat dit feitlik 'n onbegonne taak is om 'n opname onder die Pedi te maak wat aan al die eise wat vooraf gestel is sal voldoen. 'n Ondersoek van hierdie aard is onderhewig aan talryke faktore wat 'n wesenlike invloed op die beoogde resultate kan uitoefen, sonder dat die navorser veel daaraan kan doen. Die navorser kan op geen gegewe oomblik voorspel dat die eindresultate wel 'n weerspieëling gaan wees van die beplande projek nie. Na afloop van die ondersoek kan hy hoogstens daardie kritiese insidente aanstip wat sy planne moontlik beïnvloed het.

BIBLIOGRAFIE

1. Weiner, J.S. A guide to the Human Adaptability Proposals.
IBP Handbook No. 1, Second Edition. Blackwell
Scientific Publications Oxford, Edinburgh. 1969.

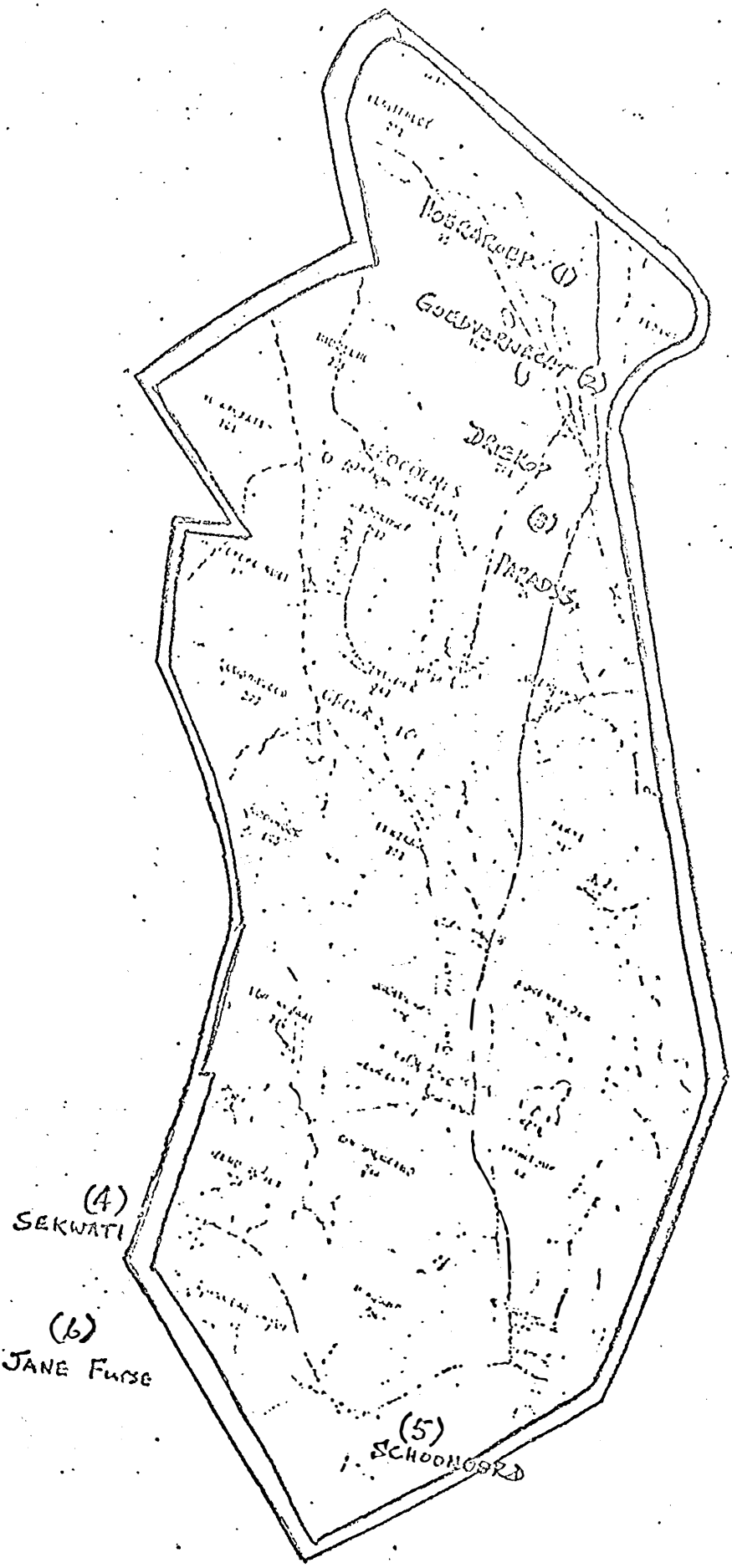
2. Vorster, D.J.M. The Human Adaptability Programme. The South
African Journal of Science Vol. 64, no. 12.
Dec. 1968 p.433.

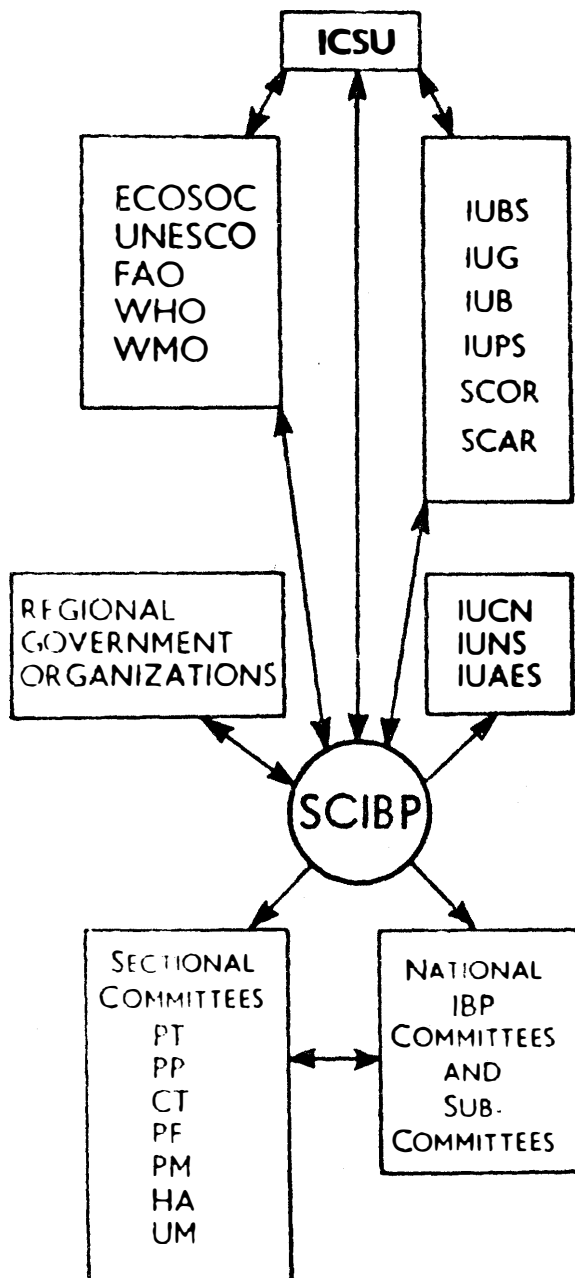
3. Laubscher Nico F. South Africa and the International Biological Programme:
and Potgieter J.F. Report on demographic surveys undertaken in Vendlan
and Sekhukhuniland. Scientia, Pretoria, January, 1968.

4. Hall, S.K.P. and Motivational patterns of a rural and an urban group of
Harris, J. adult male Vendas. A preliminary report. CSIR Special
Report No. PERS 124 UDC 658.3.022: 325.331+338.934
(682=962) Johannesburg, South Africa. February, 1970.

5. Mönnig, H.O. The Pedi. J.C. van Schaik Limited, Pretoria. 1967.

Die onderstaande kaart toon die Gelukslokasie aan.

WHAT IS THE IBP ?

The International Biological Programme is a world-wide plan of research concerned with "the biological basis of productivity and human welfare".

QU'EST-CE QUE LE PBI ?

Le Programme Biologique International est un projet mondial de recherches sur "les bases biologiques de la productivité et du bien-être humain".

WHY IS IT NECESSARY AND WHAT ARE ITS AIMS ?

The rapidly increasing human population and the wide extent of malnutrition call for greatly increased food production coupled with rational management of natural resources. This can be achieved only on the basis of scientific knowledge, which, in many fields of biology and in many parts of the world, is at present wholly inadequate. At the same time human activities are creating rapid and comprehensive changes in the environment. Thus, in terms of human welfare, the reason for the IBP lies in its promotion of basic knowledge relevant to the needs of man.

IBP's aim is to fill in the gaps in knowledge by means of a co-ordinated, comprehensive approach including sufficient standardization of methods to assure comparable results. It is concentrated on problems the solution of which will benefit from international collaboration. In order to provide an operating framework for its research, the IBP is divided into seven sections, known by their initials.

POURQUOI EST-IL NECESSAIRE ET QUEL EST SON OBJET ?

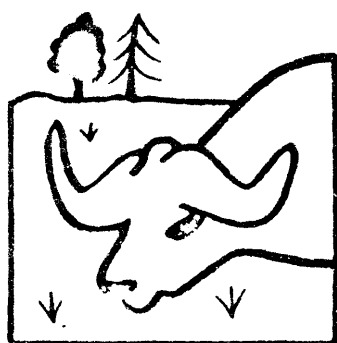
La croissance rapide des populations humaines et la sous-alimentation largement répandue qui en résulte imposent une grande augmentation de la production de nourriture, ainsi qu'une mise en valeur rationnelle des ressources naturelles du monde. Un tel but ne peut être atteint qu'avec l'aide de la Science. Malheureusement nos connaissances en bien des domaines de la biologie, et dans de nombreuses régions du globe, sont actuellement tout à fait insuffisantes. Par ailleurs, l'homme lui-même ne cesse de modifier, du fait de ses diverses activités, le milieu dans lequel il vit—et ceci d'une façon aussi rapide que profonde. Et faisant progresser les recherches fondamentales sur les bases biologiques de la

PBI espère ainsi contribuer à l'amélioration du niveau de vie de l'humanité.

Son but est, en effet, de combler les principales lacunes de nos connaissances, en promouvant des recherches coordonnées et approfondies et en utilisant des méthodes standardisées permettant d'obtenir des résultats comparables. Le PBI met l'accent sur les problèmes dont la solution profitera le plus d'une réelle collaboration internationale. Pour réaliser ces objectifs, le Programme Biologique International a été divisé en sept sections, désignées par leurs initiales.

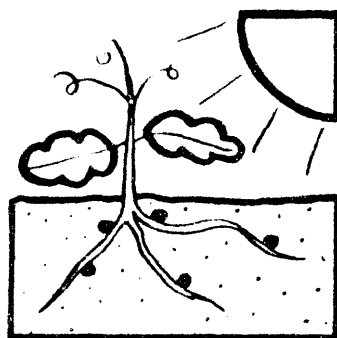
THE SECTIONS OF IBP
LES SECTIONS DU PBI

PT

Productivity of Terrestrial Communities. This includes primary productivity through green plants and secondary productivity through animals feeding on plants or on each other. It also includes the breakdown of organic matter.

La Productivité des Ecosystèmes Terrestres—Cette section s'attache à l'étude de la productivité primaire par les végétaux chlorophylliens, et à celle de la productivité secondaire par les animaux herbivores et carnivores. Elle s'intéresse également aux processus naturels de dégradation des matières organiques.

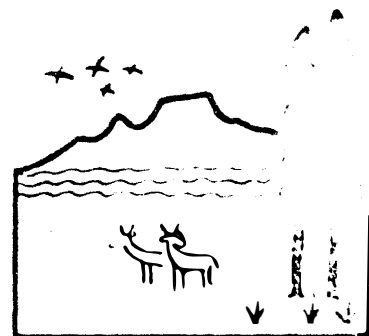

PP

Production Processes. This is concerned with the utilization of solar energy in photosynthesis and transpiration by plants, and the nitrogen cycle.

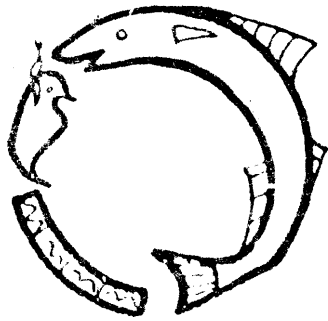
Les Processus de Productivité—Cette section s'occupe de l'utilisation de l'énergie solaire par la photosynthèse, de la transpiration des plantes et du cycle de l'azote.

CT

Conservation of Terrestrial Communities. Its main task is to provide a scientific basis for the conservation of areas and of species, to assure for present and future needs an adequate supply of natural habitats. These provide unique and rapidly disappearing opportunities for research on biological processes and also have aesthetic values.

La Conservation des Communautés biologiques Terrestres— La tâche principale de cette section est d'étudier les bases scientifiques de la conservation des habitats et des espèces et d'assurer pour les besoins présents et futurs la préservation d'un nombre suffisant de milieux naturels. Ceux-ci constituent en effet, des "laboratoires de plein air" indispensables aux biologistes pour mieux comprendre le mécanisme des processus vitaux.

PF

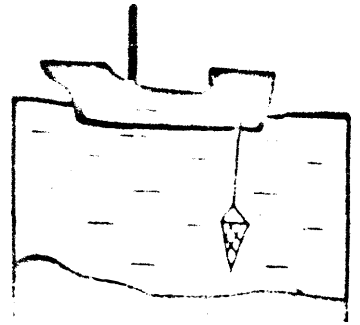
Productivity of Freshwater Communities.

Like PF this section has branches concerned with primary and secondary productivity. It includes the conservation of aquatic communities. On the practical side fisheries benefit from an increase of productivity, whereas water supply benefits from the reverse.

La Productivité des Communautés d'eau douce—

Cette section s'occupe de la productivité primaire et secondaire ainsi que de la conservation des communautés biologiques vivant dans les eaux douces. Les incidences pratiques d'une augmentation de la productivité des milieux dulcaquicoles sur la pêche et la pisciculture sont faciles à comprendre—de même que l'importance d'une saine gestion des ressources hydriques des divers pays.

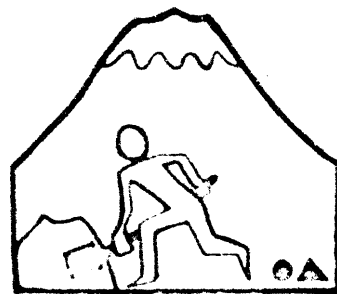
PM

Productivity of Marine Communities. This section is tending to concentrate its activities on inshore waters and estuaries for there are several other international organizations dealing with the open oceans. The conservation of marine habitats is included.

La Productivité des Communautés biologiques Marines—

Cette section concentre son intérêt sur les eaux littorales et sur les estuaires. Plusieurs autres organisations internationales s'occupant déjà des ressources du domaine pélagique. La conservation de ces communautés est également étudiée.

HA

Human Adaptability. The subjects covered include genetics, growth and physique, tolerance to heat, cold and high altitudes, working capacity and population dynamics.

L'Adaptabilité Humaine—Cette section s'occupe de la génétique de notre espèce, des problèmes de croissance et de morphologie, de l'acclimatation et de l'adaptation de l'Homme à la chaleur, au froid et aux hautes altitudes, ainsi que de sa capacité de travail et de la dynamique des populations.

UM

Use and Management of Biological Resources. This includes the establishment of plant gene pools, biological control, growth and production of cereals, and the development of new biological resources for man's use.

Utilisation et aménagement des Ressources Biologiques—Cette section s'intéresse à la mise sur pied de "réserves génétiques" de végétaux, à la lutte biologique, à la culture et à la production des céréales, et à la découverte de nouvelles ressources biologiques utilisables par l'Homme.

In addition to these seven programmes there are intersectional activities concerning terminology, biometeorology, nutrition, and a programme on large herbivores. Other activities, for example in systematic studies and animal physiology, are also developing.

En plus de ces sept sections, le PBI a des groupes de travail intersectionnels qui s'occupent de problèmes de terminologie, de biométéorologie, de nutrition, ainsi qu'un programme spécial sur l'écologie des grands herbivores. D'autres projets dans le domaine de la taxonomie et de la physiologie animale sont également envisagés.

WHEN DID IT START AND HOW LONG WILL IT LAST ?

Discussions leading up to IBP started in 1959 and were stimulated by the success of the International Geophysical Year (IGY). A planning committee was formed in 1962 but the programme was not formalized until July 1964, when it was approved by the first General Assembly of IBP. The first three years (Phase I) are devoted to design and feasibility studies. The operational programme (Phase II) starts formally on 1 July 1967 and will run for five years.

QUAND LE PBI A-T-IL COMMENCE ÉT COMBIEN DE TEMPS DURERA-T-IL ?

Les discussions qui ont conduit au lancement du PBI ont commencé en 1959 et ont été stimulées par le succès de l'Année Géophysique Internationale. Un comité d'organisation a été constitué en 1962 mais le PBI ne naquit cependant de façon officielle qu'en 1964 lors de la première Assemblée Générale tenue à Paris. Les trois premières années (Phase I) furent consacrées à la planification et à l'évaluation des méthodes. Le programme lui-même (Phase II) ne commencera que le 1er juillet 1967 et durera 5 ans.

WHO IS RESPONSIBLE FOR IBP ?

A Special Committee for the International Biological Programme (SCIBP) is responsible for the programme to the International Council of Scientific Unions (ICSU). The international programme consists, however, of the sum of a number of national programmes which are the responsibility of national IBP committees. These are set up by scientific organizations, such as national academies of sciences, research councils or equivalent organizations, and most of these are members of ICSU. Thus IBP is not directly part of governments although it requires official funds to be carried through.

QUI EST RESPONSABLE DU PBI ?

Un Comité Spécial pour le PBI (CSPBI) est responsable du programme auprès du Conseil International des Unions Scientifiques (CIUS). Mais le programme

international ne sera finalement que l'intégration de tous les programmes nationaux proposés par les comités des pays participants. Ceux-ci sont établis par les organisations scientifiques nationales (académies des sciences ou conseils de recherche et organisations équivalentes) dont la plupart sont membres du CIUS. Bien que le PBI ne soit pas une organisation inter-gouvernementale il nécessitera des fonds officiels pour pouvoir être mené à son terme.

HOW IS IBP ORGANIZED ?

SCIBP has established seven sectional committees, each presided over by a Convener. In addition it has a Bureau, constituted of the President, four Vice-Presidents and a Scientific Director, and there is a separate Finance Committee. The headquarters is established in London and each of the seven sections has its own office.

Many of the participating countries have established national committees and sub-committees which correspond in the coverage of subjects with SCIBP and its sectional committees.

COMMENT LE PBI EST-IL ORGANISÉ ?

Le CSPBI a constitué sept sous-comités, chacun présidé par un Convener. De plus, le CSPBI a son propre Bureau, avec un Président, quatre Vice-Présidents et un Directeur Scientifique. Le Secrétariat est à Londres et chacune des sept sections possède son bureau.

Plusieurs des nations participantes ont fondé des comités nationaux et des sous-comités qui sont organisés sur les mêmes bases que le CSPBI et ses sous-comités.

WHAT ARE ITS RELATIONS WITH OTHER INTERNATIONAL ORGANIZATIONS ?

IBP works in close consultation with several of the Specialized Agencies of the United Nations, particularly the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), the Food and

Agriculture Organization (FAO), the World Health Organization (WHO) and the World Meteorological Organization (WMO), and from these it draws financial or other support.

As part of the ICSU family, IBP is closely connected to the International Unions of Biological Sciences (IUBS), of Biochemistry (IUB), of Physiological Sciences (IUPS), and the International Geographical Union (IGU), also to the Scientific Committees on Oceanic Research (SCOR), and on Antarctic Research (SCAR). Outside the ICSU family IBP has close relations with the International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), Nutritional Sciences (IUNS), and Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES).

QUELLES SONT LES RELATIONS AVEC LES AUTRES ORGANISATIONS INTERNATIONALES ?

Le PBI travaille en étroite liaison avec les Agences Spécialisées de l'Organisation des Nations Unies, et en particulier avec l'Organisation des Nations Unies pour l'Éducation, la Science, et la Culture (l'UNESCO), l'Organisation des Nations Unies pour l'Alimentation et l'Agriculture (FAO), l'Organisation Mondiale de la Santé (WHO), l'Organisation Météorologique Mondiale (WMO); le PBI obtient une aide financière de ces organisations.

En tant que filiale du CIUS, le PBI est étroitement lié avec les Unions Internationales des Sciences Biologiques (IUBS) de Biochimie (IUB), des Sciences Physiologiques (IUPS), et de Géographie (IGU) ainsi qu'avec les Comités Scientifiques pour la Recherche Océanique (SCOR) et la Recherche Antarctique (SCAR). En dehors du CIUS, le PBI a établi des relations étroites avec l'Union Internationale pour la Conservation de la Nature et de ses Ressources (IUCN), l'Union Internationale des Sciences de Nutrition (IUNS) et l'Union Internationale des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques (IUAES).

MEETINGS AND PUBLICATIONS

SCIBP itself meets once a year and every other year it holds a General Assembly. Each section committee meets once or twice a year and up to a dozen tech-

nical meetings are held each year on particular themes which emerge from sectional or inter-sectional programmes. In addition IBP co-sponsors or participates in other meetings which bear on the programme, organized by the Specialized Agencies of UN, by ICSU and its Unions.

On the national scale there are meetings of national committees and sub-committees and a good many other meetings, including symposia on themes directly related to IBP.

IBP News, of which three or four numbers are published each year since November 1964, is the main publication for recording progress. *IBP Handbooks* form a separate series and consist of guides to sectional activities and methods of research. In addition there are publications issued by agencies other than IBP, including books, volumes of symposia results, papers in the technical and semi-technical press.

REUNIONS ET PUBLICATIONS

Le CSPBI se réunit une fois par an et tient une Assemblée Générale tous les deux ans. Chaque sous-comité se réunit une ou deux fois annuellement et il y a environ 12 conférences techniques chaque année pour discuter les problèmes particuliers à chaque section ou groupe de travail inter-sections. De plus, le FBI participe à d'autres conférences qui sont en rapport avec le programme, et qui sont organisées par les Agences Spécialisées de l'ONU, par le CIUS ou ses Unions.

À l'échelle nationale, les comités et sous-comités nationaux se réunissent régulièrement et organisent des colloques et conférences sur des sujets intéressant le FBI.

IBP News — Trois ou quatre numéros sont publiés chaque année depuis novembre 1964; c'est la publication principale du FBI. Les *IBP Handbooks* consistent en une série de guides méthodologiques préparés par les sous-comités, en vue de faciliter leurs activités. De plus, le FBI s'associe aux publications d'autres organismes dans les domaines qui se rapportent à son programme.

HOW IS IBP FINANCED ?

The major part of the finance for the IBP comes from national sources and is devoted to national research programmes. In some cases assistance to national projects may be received through international funds or from Foundations. In other cases projects in developing countries may be financed and carried out on a bilateral basis in co-operation with a developed country.

The cost of international co-operation, including the central and sectional offices, is relatively small and is provided by participating countries, the Specialized Agencies of UN and by ICSU.

COMMENT LE FBI EST-IL FINANCE ?

L'essentiel des fonds du FBI provient de sources nationales et cet argent est consacré aux programmes de recherches. Dans quelques cas, certains projets nationaux peuvent être financés par des fonds internationaux ou des fondations. Les projets présentés par des nations en voie de développement peuvent être exécutés en coopération avec des nations économiquement plus développées.

Le financement de l'action internationale (Bureau londonien et bureaux des Sections) est assuré par les contributions des nations participantes, ainsi que par celles des agences spécialisées des Nations Unies, et du CIUS.

WHO CAN TAKE PART IN IBP — AND HOW ?

IBP provides a unique opportunity for obtaining data about a large variety of environments with a degree of comparability never previously achieved. Thus it can be of vital importance to biologists throughout the world, and its success will depend on the participation of the world's biologists. It is a programme of and for biologists.

In order to participate, the individual biologist should contact his national committee or national correspondent and this may lead on to participation in the appropriate part of a national programme. In countries where there is not yet a national organization, biologists should write explaining their interest in the programme to the most appropriate sectional office or to the central office, or to an individual scientist who is a member of SCIBP or one of its sectional committees. A list of countries which have an IBP organization and also the names of current members of SCIBP is enclosed.

In case of doubt write to the IBP Central Office, 7 Marylebone Road, LONDON, N.W.1.

January 1967

QUI PEUT PRENDRE PART AU PBI ET COMMENT ?

Le PBI présente une occasion unique d'augmenter nos connaissances scientifiques sur un grand nombre d'habitats, et ceci avec un degré de comparabilité jamais atteint jusqu'ici. Le PBI peut donc être d'une importance majeure pour les biologistes du monde entier, et son succès dépendra d'eux. On peut dire que c'est un projet conçu par des biologistes pour les biologistes.

Pour qui veut participer au projet à titre individuel, il convient de prendre contact avec son comité national, ou avec le correspondant national, pour pouvoir être aiguillé vers la section *ad hoc* du programme de son pays. Si le chercheur appartient à une nation qui ne possède pas encore d'organisation nationale, il lui est conseillé d'écrire, en exposant son programme, au bureau du sous-comité approprié, au Bureau Central, ou à un membre du CSPBI. Une liste des nations qui possèdent un comité national du PBI, ainsi que celle des membres actuels du CSPBI est incluse ci-après.

Pour tout renseignement complémentaire, écrivez à IBP Central Office, 7 Marylebone Road, LONDON, N.W.1.

janvier 1967

